

ASPECTE PRIVIND PARTICIPAREA ARMATEI ROMÂNE LA LUPTELE PENTRU ELIBERAREA BASARABIEI ȘI BUCOVINEI DE NORD. 22 Iunie-26 Iulie 1941

Șerban Constantinescu

La 22 iunie 1941, România a declarat războiul contra Uniunii Sovietice în scopul legitim al eliberării Basarabiei, Bucovinei de nord și a Ținutului Herța, ocupate abuziv de Moscova la sfârșitul lunii iunie 1940. Această acțiune a fost aprobată de toți politicienii, și de întreaga opinie publică din țară, fiind primită cu satisfacție și entuziasm, excepție făcând o minoritate care s-a situat pe poziții contrare interesului național. Referindu-se la aprobarea de către întreaga suflare românească a campaniilor militare desfășurate pentru eliberarea ținuturilor cotochite de către sovietici, cunoscutul patriot și om de cultură, Onisifor Ghibu, va scrie, în anul 1949, o necruțătoare acuză la adresa lui Petru Groza – șeful guvernului care-și schimbase, după 23 august, atitudinea față de războiul din Est¹. “La 22 iunie 1941, România s-a văzut nevoită să intre în război împotriva U.R.S.S. în scopul de a-și reface, pe calea armelor, hotarele, care între timp îi fuseseră ciuntite și la Răsărit și la Apus și la Miază-zi (...). În adevăr, acesta a fost adevăratul și unicul scop al războiului și trebuie să calific ca ofensă și calomnie ordinară afirmația că acel război ar fi fost făcut în scopul devastării Rusiei alături de germani (...). În tot cazul, până la proba contrarie, îmi susțin categoric convingerea că și tu ai fost pentru războiul sfânt de reîntregire a țării, alături de toți bunii patrioți români”².

Edificatoare, privind participarea României la acest război, este și opinia diplomatului Grigore Gafencu, care, deși a fost unul din opozanții generalului Ion Antonescu, menționa: “Războiul cu Rusia, în care luptăm alături de nemți, nu are, nu poate avea pentru noi același interes și aceleași țeluri ca pentru Germania. Pentru noi înseamnă suprimarea unei nedreptăți, reîntregirea hotarelor noastre, întărirea poziției noastre vitale la Gurile Dunării”³.

Angajarea țării noastre în război a fost convenită de generalul Antonescu cu Hitler și nu a fost cunoscută până la data de 22 iunie 1941, nici de regele Mihai, acțiunea declanșându-se “fără vreo explicație intențională sau vreo convenție de alianță cu Berlinul”⁴.

¹ Valeriu – Florin Dobrinescu, Ion Constantin, *Basarabia în anii celui de al doilea război mondial (1939 – 1947)*, 1995, p. 228.

² *Ibidem*, p. 228 – 229.

³ Grigore Gafencu, *Jurnal, 1941 – 1944*, vol. I, Biblioteca Academiei Române, fond 15, dosar 3215, f. 92.

⁴ Gh. Barbul, *Memorial Antonescu. Al treilea om al Axei*, Institutul European Iași, ediție de V. Fl. Dobrinescu, p. XV.

Acest război, nedorit de România, care nu a urmărit cotopirea de teritorii ce nu-i aparțineau a fost impus de ultimatumul sovietic din iunie 1940, când țara noastră s-a aflat în situația de stat ocupat. În timpul procesului ce i s-a intentat, mareșalul Ion Antonescu a adresat la 15 mai 1946 un memoriu Tribunalului Poporului, în care menționa: “Nu pot fi socotit agresor, fiindcă România era în situația de război cu U.R.S.S. din iunie 1940, când Rusia a fost agresorul. Acceptarea ultimatumului nu a fost decât o retragere strategică și politică la care recurge orice țară, orice om, când este surprins fără sprijin și nu este în măsură de a se apăra”⁵.

Efectivele totale ale armatei române care au participat la luptele pentru eliberarea Basarabiei și Bucovinei de nord au fost de 473.103 militari (armata de uscat – 402.747, aviația – 56.176, marina – 14.180)⁶.

Forțele militare ale Moscovei dispuse între Prut și Nistru erau numeroase, fiind 8 grupuri de armată, din care 3 mecanizate, cu circa 20 – 24 mari unități (infanterie, mecanizate, tancuri) care intrau în compunerea Frontului de Sud sovietic, alcătuit din Armata 18 (la nord) și Armata 9 (la sud)⁷. Remarcăm că toate aceste forțe, conform informațiilor existente, se aflau pregătite pentru declanșarea unor acțiuni ofensive care urmăreau ocuparea, cu precădere, a zonelor petrolifere din România⁸.

La începutul războiului, din punct de vedere tactic, unitățile românești au avut misiunea de a fixa forțele sovietice din față și de a interzice regrouparea acestora spre nord, unde se declanșa ofensiva “Grupului german de armate Sud”, comandat de feldmareșalul Gerd von Rundstedt. În acest sens vor acționa, în nordul Bucovinei, Armata 3 română, comandată de generalul Petre Dumitrescu, și Corpul de cavalerie român și alte 6 divizii ale armatei noastre din compunerea Armatei 11 germană, în centrul și sudul Basarabiei, Armata 4 română, comandată de generalul Nicolae Ciupercă, iar în Dobrogea și în Deltă, Corpul 2 armată român, Detașamentul Maritim nr. 1 și Grupul 52 cercetare, în cooperare cu forțele maritime și fluviale⁹.

Acțiunile militare pentru eliberarea Basarabiei și Bucovinei de nord s-au desfășurat pe o perioadă de 33 de zile și au cuprins mai multe etape ca timp și spațiu.

22 iunie – 2 iulie 1941. În această perioadă unitățile românești au adoptat o defensivă activă, declanșând acțiuni de luptă cu caracter local, pe un front larg și într-un teren variat. S-au efectuat bombardamente de artilerie și aviație, recunoașteri terestre și aeriene, incursiuni în sectorul inamicului în scopul realizării unor puncte de sprijin pe malul stâng al Prutului. Acțiunile s-au finalizat cu stabilirea unor capete de pod în zona localităților Fălciu, Oancea, Bogdănești, etc. și totodată la fixarea unităților sovietice din contact.

⁵ *Procesul Mareșalului Antonescu. Documente 2*, București, 1995, p. 167.

⁶ *Veteranii pe drumul Onoarei și Jertfei (1941 – 1945). Spre cetățile de pe Nistru*, București, 1996, p. 105.

⁷ *Ibidem*.

⁸ *Ibidem*, p. 103.

⁹ *Ibidem*, p. 108.

Misiunea de a deschide ostilitățile a revenit aviației române, care în dimineața zilei de 22 iunie 1941, la orele 4.00, în conformitate cu Ordinul de operații nr. 1 al Statului Major al Aerului, 124 de avioane dintre care 56 de bombardament, 64 de vânătoare și 4 de recunoaștere, au survolat Prutul, realizând surprinderea inamicului.

Remarcabile, prin rezultatele obținute, au fost misiunile executate în această zi de către escadrilele Grupului 5 Bombardament dotate cu bimotoare He-111, protejate aerian de formațiile Grupului 7 Vânătoare prevăzute cu aparate Me-109, care au atacat aerodromurile, nodurile de comunicații și aglomerările de trupe inamice din zona Chișinău, Basarabeasca, Bolgrad, etc. Referindu-se la primele misiuni de luptă pe care le-au executat, ilustrul pilot de vânătoare, Tudor Greceanu, menționează: “Am văzut pentru prima oară un baraj A.C.A. (antiaerian) infernal, a cărui primă victimă a fost un He-111 (bimotor de bombardament) pilotat de lt. av. Puiu Monciu. A căzut în flăcări cu tot echipajul, ca un dop de vată aprins. Întorși acasă eram cu toți mult mai serioși, deveniserăm brusc luptători într-un război care avea să dureze 4 ani, în care cei mai mulți dintre noi și poate cei mai buni și mai viteji au căzut¹⁰. În conformitate cu documentele timpului, în prima zi de război (22 iunie 1941), aviația română a distrus 37 avioane inamice la sol și a doborât în lupte aeriene 8 aparate, pierderile noastre fiind de 11 echipaje (cu 11 avioane)¹¹.”

În zorii zilei de 26 iunie 1941, la Constanța s-a desfășurat o importantă bătălie navală între forțele noastre și sovietice încheiată cu o victorie românească. Statul Major al Flotei Sovietice din Marea Neagră a format două grupări de nave, una de lovire – formată din două crucișătoare moderne construite în anii 1936 – 1939, “Moskva” – 2.895 t, viteză 35 noduri și “Harkov” (prevăzute fiecare cu numeroase mitraliere a.a. și tunuri, din care câte 5 de 135 mm.) și alta de sprijin – crucișătorul “Voroșilov”, distrugătoarele “Soobrazitelnoi” și “Smaslennai”, fiind și o grupare de lovire de aviație¹². Aceste forțe urmau să execute concomitent din aer și de pe mare un atac asupra portului și bazei navale Constanța din direcția soarelui, care tocmai urma să răsară. S-au tras de către navele sovietice peste 300 proiectile de 130 mm, care au incendiat mari rezervoare de combustibil la Palas, unde a fost atins și un tren german cu muniții. După 6 minute, distrugătoarele noastre “Regina Maria” și “Mărășești” au deschis focul asupra navelor sovietice, iar peste un minut a început să tragă și bateria germană “Tirpitz” prevăzute cu tunuri de 280 mm¹³. La ora 4,15 gruparea sovietică de lovire încetează focul și se întoarce la adăpostul unei perdele de fum, iar la 4,16 crucișătorul “Moskva”, explodează și în cinci minute se scufundă. Este avariat și crucișătorul “Harkov”,

¹⁰ *Aviația română pe frontul de Est și în apărarea teritoriului, 22 iunie 1941 – 31 decembrie 1942. documente, memorii, amintiri și comentarii*, vol. I; coordonarea, selectarea și îngrijirea textului: Ion Bucurescu, George – Paul Sandachi, 1994, p. 32 – 33.

¹¹ *Veteranii pe drumul Onoarei și Jertfei (1941 – 1945). Spre cetățile de pe Nistru*, p. 442.

¹² *Ibidem*, p. 514.

¹³ *Ibidem*, p. 512.

care are o viteză redusă va continua retragerea spre Sevastopol. Cauza scufundării modernului crucișător "Moskva" s-a datorat, fie loviturilor primite din partea distrugătoarelor noastre, fie că a fost atins de salvele bateriei "Tirpitz", sau că a lovit un baraj de mine. La locul dezastrului s-au deplasat vedetele torpiloare românești care au salvat 74 de marinari sovietici, care au fost internați în lagărul de prizonieri de la Găești, situat la 70 km. de București.

2 – 7 iulie 1941. Eliberarea nordului Bucovinei și a Ținutului Herța, precum și declanșarea unor acțiuni ofensive pe cursul râului Prut.

La 2 iulie s-a dat ordinul ca Armata 3 română să declanșeze ofensiva pe întregul său front. Cele mai importante lupte cu trupele sovietice s-au dat la Storojineț (3 iulie), Baineț (4 iulie) și Cernăuți, care este eliberat la 5 iulie 1941 de militarii români din compunerea brigăzilor 1 și 4 mixte munte¹⁴. Priveliștea orașului Cernăuți, al treilea ca mărime în România Mare, era următoarea: "Străzile sunt pustii. La fiecare sută de pași întâlnim un automobil rusesc incendiat, muniții rusești părăsite, gropi făcute de bombele aruncate din avioane. Populația e atât de puțină încât orașul pare complet părăsit. Din când în când vedem în ferestre câte o icoană. Sunt de obicei icoane ale Maicii Domnului, pe care creștinii le-au scos din locurile în care le ascunsese de teama bolșevicilor și pe care acum le puneau la ferestre. Părea că orașul se recreștinează... Întâlnim case arse. Totul este devastat"¹⁵.

Ofensiva impetuoasă a trupelor noastre continuă, la 7 iulie fiind eliberat Hotinul și la 8 iulie inamicul este silit să se retragă peste Nistru. În urma unor lupte aprige, în câteva zile, Bucovina de Nord este complet eliberată și tricolorul nostru va flutura în aceste ținuturi de o veche tradiție românească.

La data de 2 iulie 1941 s-a declanșat în nordul Basarabiei și ofensiva Armatei 11 germană, care va ocupa linia Prutului în sectorul Botoșani – Iași. În compunerea acestei mari grupări militare au intrat și următoarele unități românești: brigăzile de cavalerie 5 și 6, cinci divizii de infanterie și Divizia 1 blindată. Misiunea acestor mari unități româno – germane consta în forțarea Prutului și sectorul lor și apoi pătrunderea în Basarabia pe direcția Bălți – Soroca – Orhei, urmând să cucerească în cooperare cu Armata 3 română importantul cap de pod Moghilev, situat pe malul estic al Nistrului, și în continuare, împreună cu Armata 4 română să participe la eliberarea orașului Chișinău.

Odată cu declanșarea războiului, Cartierul general al Grupului de armate româno – german a fost stabilit la Piatra Neamț, iar punctul de comandă înaintat al generalului Ion Antonescu se găsea într-un tren special, numit <<Patria>>. Această garnitură era formată "din două vagoane rezervate lui (n.n. Ion Antonescu) câteva vagoane de dormit, vagoane de clasă și în cap și în coadă, platforme cu mitraliere

¹⁴ Eftimie Ardeleanu, Nicolae Ciobanu, Dumitru Dobre, Alesandru Duțu, Eugen Ichim, Carol König, Cornelia König, Alexandru Oșca, Petre Otu, Aurel Pentelescu, Jipa Rotaru, Maria Trache, *Armata română în al doilea război mondial. Romanian Army in World War II*, București, 1995, p. 28.

¹⁵ Constantin Virgil Gheorghiu, *Reportaj de război <<Ard malurile Nistrului>>*, adaptare de Mircea Dumitrescu, în "Revista de istorie militară", nr. 4 (10), 1991, p. 44.

antiaeriene”¹⁶. În acest tren se mai afla un grup mic de ofițeri superiori români în frunte cu generalul Alexandru Ioanițiu, șef al Marelui Stat Major al armatei noastre, precum și șeful Misiunii militare germane, însoțit de un eșalon înaintat. Trenul se deplasa de regulă în cursul nopții și dimineța când ajungea la destinație era așteptat de ofițerii comandanți; ofițeri de legătură și curieri. După primirea acestora și stabilirea legăturilor prin telegraf și radio cu marile unități aflate pe câmpul de luptă, generalul Ion Antonescu însoțit de un convoi de mașini se deplasa spre zona frontului.

8 – 16 iulie 1941. Acțiuni militare desfășurate în scopul eliberării nordului și a unei zone din centrul Basarabiei.

În urma unor lupte grele, care au evidențiat elanul și eroismul trupelor noastre, la 7 iulie 1941 este eliberat orașul Bălți, la 8 iulie Hotinul, la 10 iulie Soroca, iar la 17 iulie este atinsă linia fortificată “Stalin” a Nistrului. La 14 iulie 1941 au început atacurile mai multor unități germane și române asupra masivului Cornești, rezistența dârză a inamicului este înfrântă și localitatea Orhei eliberată la 15 iulie. O contribuție semnificativă în aceste operații militare au avut-o unitățile românești ale Diviziei 5 infanterie și Divizia 1 blindate.

Unitățile sovietice fiind surprinse de manevrele rapide ale trupelor româno - germane și temându-se de a nu își periclita retragerea spre Nistru, au hotărât să abandoneze capitala Basarabiei. La eliberarea Chișinăului, 16 iulie 1941, un rol important a revenit Diviziei 1 blindate române, care a fost prima unitate care a pătruns în oraș dând lupte pe străzile și prin piețele localității cu formațiile inamice care nu se retrăseseră la timp. Trupele sovietice care se aflau în Chișinău și aveau misiunea de a încetini ofensiva unităților noastre, au incendiat orașul, au dinamitat și aruncat în aer principalele clădiri, au minat alte construcții și au amplasat în oraș grupe speciale de lunetiști, sabotori și informatori¹⁷. La “curățarea” Chișinăului de aceste formațiuni ale inamicului au participat alături de militarii noștri și “locuitori din cartierele orașului care s-au oferit voluntar să informeze despre măsurile luate de sovietici în legătură cu eventualele minări de clădiri, cuiburi de partizani și subunități rămase pentru a primi cu foc unitățile române”¹⁸.

Dar bucuria eliberării celui mai mare oraș al Basarabiei a fost umbrită de un spectacol înfiorător ce se prezenta înaintea ochilor ostașilor români: “orașul era învăluit în nori negri de fum, din care nu se iveau decât limbile roșii ale flăcărilor devastatoare... Cartiere întregi, nu numai din centru, dar și din mahalalele periferice, fuseseră aruncate în aer... Au fost distruse: Palatul Mitropoliei,

¹⁶ Antonescu, *Mareșalul României și Războaiele de reîntregire*. Mărturii și documente coordonate și îngrijite de Josif Constantin Drăgan, 1991, p. 139.

¹⁷ Alex Mihai Stoenescu, *Armata, Mareșalul și evreii*, RAO International Publishing Company S.A., București, 1998, p. 314.

¹⁸ *Armata română în al doilea război mondial, Eliberarea Basarabiei și a părții de nord a Bucovinei (22 iunie – 26 iulie 1941)*, vol. I, coordonatori: col. Alesandru Duțu, Mihai Retegan, București, 1996, p. 318.

Catedrala (Soborul), Facultatea de Teologie, Liceul Militar <<Regele Ferdinand>>, reședința Corpului de armată, hotelurile Londra, Suisse, Palace, școli, biserici, uzine, mori¹⁹.

La 13 iulie 1941, între orele 18 – 19, s-a propus primul și ultimul bombardament sovietic asupra zonei petrolifere de la Ploiești. Șase avioane rusești venite dinspre munți, surprinzând astfel apărarea antiaeriană din zonă, au efectuat un bombardament fiind lovite rafinăriile “Orion”, “Astra Română” și “Lumina”. Au fost incendiate diferite instalații și rezervoare înregistrându-se 9 morți și 13 răniți.

17 – 26 iulie 1941. Operațiile militare declanșate pentru forțarea Nistrului în zona Moghilev și străpungerea liniei fortificate “Stalin”; eliberarea sudului Basarabiei.

La eliberarea centrului precum și a zonei de sud a Basarabiei a acționat și Armata 4 română, comandată de generalul de corp de armată Nicolae Ciupercă, care se afla în dispoziție pe Prut, de la sud de Iași până la confluența Siretului cu Dunărea. În componerea Armatei 4 române au intrat următoarele mari unități: 7 divizii (1, 11, 15, 21 35 infanterie, 1 gardă, 1 grăniceri) și ulterior diviziile 7, 3, 10 infanterie, 1 brigadă de cavalerie, 2 brigăzi de fortificații (1 și 2), 3 regimente de artilerie grea (3, 5, 7), 2 divizioane de artilerie grea independente (41 și 45) și alte unități de diferite arme, formații de serviciu, tehnice și medicale²⁰.

În conformitate cu hotărârile Marelui Cartier General al armatei române, al cărui șef era generalul Alexandru Ioanițiu, la 4 iulie 1941, militarii din subordinea Armatei 4 română au trecut și ei la forțarea Prutului.

Lupte grele s-au dat în “bătălia de la Țiganca”, la care au participat unități ale Corpului 5 armată, cu precădere între 4 – 12 iulie, pentru forțarea liniei Prutului în sectorul Fălciu – Bogdănești și cucerirea zonei fortificate de pe malul opus al râului cu centru tactic în satul Țiganca. Acest sector avea o poziție strategică importantă și, din acest motiv, zona a fost apărată cu îndârjire de către sovietici, care au intuit că aici se va produce unul din atacurile armatei române pentru a pătrunde către centrul Basarabiei, în direcția Chișinău. Adversarul construisese o puternică linie de fortificații cu multe cazemate și dispunea de numeroase trupe întărite cu artilerie și blindate. Realitatea aceasta a fost pusă în evidență la 7 – 8 iulie 1941, când sovieticii au declanșat un viguros contraatac, surprinzând trupele noastre. Deși au înregistrat pierderi grele, unitățile românești din zonă au săvârșit acte de mare eroism, reușind să restabilească situația tactică a frontului, în sprijinul lor acționând cu eficacitate escadrilele aviației noastre.

O situație dificilă a avut-o Divizia 35, compusă din trei regimente de infanterie (50, 55, 67) și două de artilerie (63 și 64), care la 8 iulie 1941 a fost surprinsă pe valea Bucovățului, din masivul Cornești, de un puternic contraatac al sovieticilor, declanșat frontal și din flancuri. S-a înregistrat prima înfrângere la

¹⁹ Constantin I. Kirilescu, *România în al doilea război mondial*, vol. I, București, 1995, p. 250.

²⁰ *Veteranii pe drumul Onoarei și Jertfei (1941 – 1945). Spre cetățile de pe Nistru*, p. 299.

nivel de mare unitate din acest război²¹. Acest eșec a fost cauzat de grave greșeli privind cercetarea și siguranța deplasării, întreaga coloană fiind obligată să se retragă prin lupte câțiva kilometri, după ce a pierdut numeroase piese de artilerie și alte tipuri de armament. Pierderile înregistrate de trupele române au fost extrem de numeroase: 2.781 militari, din care 177 morți, 2.295 răniți și 309 dispăruți²².

Unitățile noastre, în drumul lor victorios spre malurile Nistrului, au eliberat, la 21 iulie localitatea Tighina și la 26 iulie orașul Cetatea Albă. Astfel, în 23 de zile (4 – 26 iulie 1941), în urma unor lupte aprige, zona cuprinsă între Galați, Comarna, Tighina, Cetatea Albă, care reprezentaseră aproape jumătate din teritoriul Basarabiei, ocupate abuziv de sovietici în vara anului 1940, a fost eliberată de Armata 4 română. În sprijinul acesteia au acționat și alte unități terestre, aero și de marină ale armatei române.

În decurs de 33 de zile (22 iunie – 26 iulie 1941), după lupte grele, nordul Bucovinei, Ținutul Herța și Basarabia au fost eliberate de sub ocupația sovietică de către unitățile Armatelor 3 și 4 române, în cooperare cu Armata 11 germană. În toate localitățile bucovinene și basarabene oștirea noastră a fost întâmpinată cu bucurie și entuziasm de locuitorii acestor străvechi ținuturi românești, răpite prin forță în vara anului 1940. Desfășurarea operațiunilor militare în perioada 22 iunie – 26 iulie 1941, cât și cele ce au urmat, au evidențiat rezistența proverbială a soldatului român la oboseala marșurilor și manevrelor, inteligența în utilizarea terenului, elan în atacuri, nepăsare față de primejdii, precum și faptul că România putea să aibă încredere în armata sa, care se identificase cu năzuințele și aspirațiile întregului neam.

Eliberarea acestor teritorii s-a făcut cu mari eforturi de ordin economic din partea României și cu prețul unui dureros tribut de sânge, ofițerii și soldații noștri făcând pe câmpul de luptă numeroase pilde de eroism și vitejie. Media zilnică a pierderilor armatei române pe parcursul acestor 33 de zile a fost de 697 militari, mai mare decât cea înregistrată în campania din Est – 540 militari în fiecare din cele 1.159 zile, sau în Vest – 648 militari în fiecare din cele 262 zile²³. Dintr-un total de 473.103 militari români participanți la campania de eliberare a Bucovinei de nord și a Basarabiei, 5.011 au făcut suprema jertfă pe câmpul de luptă, 14.898 au fost răniți și 4.487 dispăruți, deci totalul pierderilor a fost de 24.396 oameni²⁴.

La câteva zile după încheierea victorioasă a eliberării Basarabiei și Bucovinei de nord, la 6 august 1941, la Budicev, în Ucraina, Hitler l-a decorat personal pe Comandantul de Căpetenie al Armatelor Româno – Germane, generalul de armată, Ion Antonescu, cu însemnele Ordinului “Crucea de Fier”

²¹ *Ibidem*, p. 306.

²² *Ibidem*, p. 312.

²³ *Ibidem*, p. 567.

²⁴ *Armata română în al doilea război mondial. Romanian Army in World War II*, p. 44.

“pentru bravura și admirabila conducere pe frontul sfânt al forțelor reunite ale Germaniei și României”²⁵.

În conformitate cu realitatea se poate aprecia că eliberarea Basarabiei și Bucovinei de nord “nu au fost plimbări demonstrative de oști în ținută de război, ci înțeleștări pe viață și pe moarte”²⁶, o luptă dârză soldată cu multe sacrificii umane, o filă glorioasă de istorie națională în fața căreia ne plecăm frunțile.

**ASPECTS CONCERNANT LA PARTICIPATION DE L'ARMÉE
ROUMAINE AUX LUTTES POUR LA LIBÉRATION DE LA
BESSARABIE ET DE LA BUCOVINE DU NORD
22 JUIN-26 JUILLET 1941**

- Résumé-

Les actions militaires de l'armée roumaine ayant comme but la libération des territoires roumains accaparés abusivement par l'Union Soviétique pendant l'été 1940 on duré 33 jours.

A la campagne pour la libération de la Bessarabie et de la Bucovine du Nord ont participé 473.103 militaires. Les pertes ont été de 24.396 personnes.

On peut apprécier que pendant les luttes – qui ont eu lieu entre le 22 juin et le 26 juillet 1941 – on a eu des nombreuses preuves d'héroïsme et de courage, mais aussi des souffrantes pertes. C'est une page glorieuse d'histoire nationale pour la quel nous devons pencher nos fronts.

²⁵ Laurențiu Popescu, *Distincții conferite marelui Ion Antonescu*, în “Mareșalul Ion Antonescu, publicație de istorie tematică și cultură patriotică”, anul I, nr. 2, București, p. 47.

²⁶ Gheorghe Magherescu, *Adevărul despre mareșalul Antonescu*, vol II, București, 1991, p. 26.